

Głos Wielkopolski

CODZIENNE PISMO POLITYCZNO-INFORMACYJNE

Rok I

Poznań, środa, 4 kwietnia 1945

Nr 40

Droga wytknięta

Okres 5 i półletniej niewoli ciężkim obuchem legł na mózгах naszych i sercach. — Ogromną większość przetrzucano w inne warunki bytowania, wielu, bardzo wielu zatraciło kontakt z właściwym swym zawodem i pracą, węzły rodzime, na skutek systematycznego rozbijania rodzin przez Niemców, niejednokrotnie uległy rozluźnieniu. — Szukamy się wzajemnie i szukamy swych dawnych, przedwojennych warsztatów pracy; zniszczony kraj stał się terenem masowych wędrówek, wzmagających jeszcze chwilowy zamęt. Niepewność co do poziomu, na którym ukształtują się ceny i płace równa się niepewności jutra.

Są to wszystko objawy przejściowe, okres rekonwalescencji, nieunikniony skutek głębokich przemian społecznych i gospodarczych, wypływających z wojny i polityki okupanta. Jeszcze czas jakiś — krócej lub dłużej, zależnie od stopnia lokalnego zniszczenia — a na ruinach zakwitnie nowe życie. Zadaniem ludzi myślących, ludzi kierujących losami innych — życie to przegotować, pchnąć je w nurt właściwy, odpowiadający utajonym tęsknotom masy narodu.

Pięć i półletnia niewola w okropnych warunkach materialnych a przede wszystkim moralnych sprawiła, że na okres przedwojenny do roku 1939 patrzeliśmy jakby z perspektywy dziejowej. Zatarły się kontury, dostrzegaliśmy tylko to, co widzieć pragnęlibyśmy. I to był wielki błąd. Nie wolno idealizować rzeczy złych i błędnych, nie wolno zatracać trzeźwości sądu w ocenie faktów i ludzi, nie wolno przede wszystkim budować na przesłankach fałszywych i nieżyjących.

Pięć i półletnia niewola zniszczyła nas biologicznie i materialnie, ale była zarazem wielką szkołą wychowania politycznego i narodowego. Najlepsi synowie ojczyzny, tysiące ojców naszych, braci i synów, oddało głowę pod katowskim toporem, zawisło na szubienicznym haku lub zgnilo w lochach obozów koncentracyjnych.

Ale pozostałych przy życiu żar nienawiści do germańskiego barbarzyńcy spoili i zementował. Robotnik miejski, wygnany do robót w polu, poznał duszę polskiego chłopca, inteligent pracujący, oderwany od biurka, przy którym dawniej żył własnym, papierowym życiem, pracując w jednym szeregu z chłopem i robotnikiem, zbratał się z nim i zrozumiał go. Dzięki wojnie i okupacji świat pracy na obszarze ziem naszych zlał się w jedną potężną całość świadomą swych praw i celów i solidarną wewnątrz. I to jest wielka prawda, na której oprzeć się musimy, tworząc podwaliny nowej państwowości polskiej. Nie ma już powrotu do stosunków z przed r. 1939. kiedy to pracownik umysłowy częściowo z przymusu, pod groźbą utraty chleba a częściowo dla braku orientacji szedł na pasku kliki rządzącej, kiedy to robotnik, przesładowany widmem nędzy i bezrobocia, hamowany w swych poczynaniach pałąk policjanta, zaciskał zęby w bezsilnym gniewie, kiedy to chłop polski, wyzuty z praw, gniebiony najazdem sekwestratorów i komorników sądowych cierpliwie znosił szykany obszarników i powiatowych matorów, agentów reakcji. — W demokratycznej Polsce świat pracy czuć się musi gospodarzem kraju. Dawne rozbieżności — bierność jednych, bezmyślność i oportunistyczny drugi należą do przeszłości. Czas, aby emigranci londyńscy, co w chwili zmagania z odwiecznym wrogiem uciekli przezornie, zostawiając naród na pastwę barbarzyńcy, zrozumieci wreszcie te niezbite fakty i zaprzestali bezowocnych knozań. — Ci, którzy pozostali ha miejscu i przetrwali w serdecznej mecie lata hańby i poniżenia, wiedzą, komu je zawdzięczają. Wiedzą

Kłeska hitlerowców nad Odrą!

Pod Kistrzyniem zniszczono wielki garnizon niemiecki — Głogów i Racibórz zdobyte
Walki na przedpolach Wiednia

Komunikat Radzieckiego Biura Informacyjnego z dnia 31 marca (w streszczeniu):

Na 1-ym Froncie Białoruskim na zachód i południowy zachód od miasta Kistrzyn (Kuestrin) wojska nasze otoczyły i zniszczyły wielki garnizon Niemców, broniących rejonu pomiędzy Wartą i Odrą.

W rejonach Głogowa i Wrocławia wojska nasze kontynuowały walki celem likwidacji otoczonych grup wojsk niemieckich.

Wojska 1-go Frontu Ukraińskiego, 31 marca w walkach zdobyły miasta Racibórz i Biskau — ważne węzły drogowe i silne punkty oporu Niemców na lewym brzegu Odry.

Wojska 2-go Frontu Ukraińskiego kontynuując natarcie zdobyły miasto Nitra i forsując rzekę Wag, w walkach zajęły miasto Galanta, ważny punkt oporu na drogach do Bratysławy.

Wojska 3-go Frontu Ukraińskiego kontynuując natarcie, 31 marca zdobyły miasta Waszwar, Kerwend, St. Gottard, ważne punkty oporu Niemców nad rzeką Raba i na południe od jeziora Balaton; wojska armii bułgarskiej w walkach zdobyły miasto Czugo. Równocześnie na terytorium Austrii na południowy wschód od Wiener Neustadt wojska Frontu zajęły ponad 70 miejscowości.

Dnia 30 marca w walkach wojska Frontu wzięły do niewoli ponad 8 tys. żołnierzy i oficerów nieprzyjaciela. Wśród jeńców znajduje się dowódca 3-go węgierskiego korpusu generał lejtenant Aktolejo-Bela.

Dnia 30 marca na wszystkich frontach zniszczono i uszkodzono 50 czołgów niemieckich. W walkach powietrznych i ogniem artylerii przeciwlotniczej zestrzelono 25 samolotów nieprzyjaciela.

Komunikat Radzieckiego Biura Informacyjnego z dnia 1 kwietnia (w streszczeniu):

Wojska 1-go Frontu Ukraińskiego po długim oblężeniu i zaciętych walkach zakończyły likwidację okrazonego garnizonu nieprzyjaciela i 1-go kwietnia zdobyły miasto i twierdzę Głogów (Glogau), potężny węzeł obrony Niemców na lewym brzegu Odry.

również, iż w zmaganiach dziejowych ostać się może taki tylko naród, gdzie w utrzymaniu więzi państwowej zainteresowane są szerokie masy ludowe. — One przyjąć muszą odpowiedzialność za losy państwa, ich dobrobyt musi być spójnią łączącą obywateli w jedno ogniwo państwowe.

Polska, którą dziś budujemy, Polska demokratyczna odpowiada tym zasadom. Czy w wojsku, czy w urzędzie, handlu czy przemyśle droga do pracy stoi dla każdego otworem. Reforma rolna, która w województwie naszym jest w toku realizacji, zapewni warsztaty pracy dla mas ludności rolniczej.

Ale przy tym wszystkim o jednym nie należy zapomnieć: Polska wyszła ze szpon najeźdźcy zniszczona materialnie do szczętu. Zadania odbudowy, zadania normalizacji warunków gospodarczych — to zagadnienia palące a przy istniejących warunkach niezmiernie trudne. Wymagają one wielkiego nakładu pracy, dobrej woli i entuzjazmu. Wymagają przede wszystkim znajomości rzeczy.

Na ten ostatni moment pragnę szczególnie zwrócić uwagę. Obserwując od radzające się życie w Poznaniu i w mniej-

Wojska 2-go Frontu Ukraińskiego kontynuując natarcie 1 kwietnia zdobyły miasta Trnawa, Głogowiec i Seniec, ważne węzły drogowe i punkty oporu Niemców, osłaniające przedpola Bratysławy.

Wojska 3-go Frontu Ukraińskiego kontynuując natarcie 1 kwietnia zdobyły miasto Szopron — wielki węzeł kolejowy i ważny punkt oporu Niemców na przedpolach Wiednia, oraz zajęły na terytorium Węgier ponad 100 innych miejscowości. Jednocześnie na terytorium Austrii na wschód i na południe od Wiener Neustadt wojska Frontu zajęły ponad 30 miejscowości. W mieście Szopron wojska nasze zwolniły z więzienia aresztowanego przez Niemców byłego dowódcę 2-ej Węgierskiej Armii generała pułkownika Weresza Lajos, który został skierowany do dyspozycji Tymczasowego Rządu Narodowego Węgier.

Dnia 31 marca na wszystkich frontach uszkodzono i zniszczono 46 niemieckich czołgów i dział samochodowych. W walkach powietrznych i ogniem artylerii przeciwlotniczej zestrzelono 26 samolotów nieprzyjaciela.

Komunikat Radzieckiego Biura Informacyjnego z dnia 2 kwietnia:

2 kwietnia w kierunku na Bratysławę wojska 2-go Frontu Ukraińskiego, kontynuując natarcie, zdobyły miasto i stację kolejową Topolczany, oraz zajęły ponad 100 innych miejscowości, wśród nich wielkie miejscowości Boszany, Wielkie-Rypniane, Siladice, Sucha, Pudmerice, (Modra, Pezinok, Wajnori, Farna, Bisz-

dorf (4 km na wschód od Bratysławy), Gutor, Szamolin oraz stacje kolejowe Boszany, Wielkie-Rypniane, Siladice, Cered, Modra-Szen Kwice, Czeklis, Wajnori, Uzor, Biszdorf.

W kierunku na Wiedeń, po obu stronach jeziora Neusiedlersee wojska nasze kontynuowały walki ofensywne.

Wojska 3-go Frontu Ukraińskiego, kontynuując natarcie na południowy zachód od jeziora Balaton, 2-go kwietnia, wraz z wojskami bułgarskimi, zdobyły ośrodek przemysłu naftowego Węgier — miasto Nadkaniza — ważny węzeł drogowy i silny punkt oporu Niemców, oraz zajęły ponad 40 innych miejscowości, wśród nich wielkie miejscowości Szejter, Hahot, Boczka, Esteregnie, Szomodsentmiklosz, Belezna, Sent-Mihai.

W walkach stoczonych 1-go kwietnia wojska Frontu wzięły do niewoli ponad 10 000 żołnierzy i oficerów nieprzyjaciela, oraz następującą zdobycz: czołgów — 35, ciągników pancernych — 20, dział polowych — 215, karabinów maszynowych — 170, samochodów — 420, stacji radiowych — 100, lokomotyw — 20, wagonów kolejowych — 780, składnic broni, amunicji i żywności — 59.

Na pozostałych odcinkach Frontu — bez istotnych zmian.

1-go kwietnia na wszystkich frontach uszkodzono i zniszczono 50 niemieckich czołgów i dział samochodowych. W walkach powietrznych i ogniem artylerii przeciwlotniczej zestrzelono 40 samolotów nieprzyjaciela.

Depesza Prezydenta Krajowej Rady Narodowej i Premiera Tymczasowego Rządu Rzeczypospolitej Polskiej do Marszałka Związku Radzieckiego J. W. Stalina

MOSKWA, KREML

Cały naród polski pozdrawia Armię Czerwoną, która wyzwoliła ujście Wisły i polskie porty Gdańsk i Gdynię. Naród polski nigdy nie zapomni, że Armia Czerwona pod Waszym dowództwem wywalczyła dla Polski szeroki dostęp do morza i zapewniła możliwość powrotu do odrodzonej Polski, prastarego portu polskiego, Gdańska.

Niech żyje Sprzymierzona Armia Czerwona — Armia Wyzwolicielka.

BIERUT

OSÓBKA-MORAWSKI

Warszawa, 31 marca 1945 roku

szym stopniu na prowincji zauważyć można, że wielu ludzi, pełnych, być może, dobrych chęci i zapału, bierze się do zajęć, do których brak im fachowego przygotowania. Kwalifikacje fachowe winny być czynnikiem decydującym przy obsadzeniu wszelkich stanowisk, w przeciwnym razie nie ruszymy z miejsca. Obok przygotowywania naukowego i praktycznego brać należy pod uwagę znajomość ludzi i warunków miejscowych. Nastawienie psychiczne ludności, która przetrwała okres okupacji na miejscu, inne jest niżli tych, co przesiedlili się przymusowo czy dobrowolnie do tak zwanej „gubernii”. Inne też zupełnie były tu ogólne warunki gospodarcze. Przy normowaniu zasadniczych problemów, jak np. stosunek do zarobków, rzeczy te należy bezwzględnie brać pod uwagę. Zadaniem czynników miarodajnych poszczególnie nasuwające się problemy dokładnie rozważyć, by uniknąć niepotrzebnych zgrzytów. A przede wszystkim czuć, by stanowiska kierownicze i funkcyjne, związane z aparatem gospodarczym i kontrolnym, znajdowały się w rękach ludzi uczciwych. Wielkopolska stała do r. 1939 na stosunkowo wysokim poziomie moralnym. Afer i skan-

dali na tle nadużyć wszelkiego rodzaju było tu mniej niż w innych województwach. Niestety wojna zdemoralizowała społeczeństwo nasze ogromnie. Krótki okres swobody, jaki dotychczas przeżyliśmy, uzasadnił nam ten fakt, iż nazbyt dokumentnie. Nie można pozwolić, by złodziejstwo i korupcja rozpanoszyły się wśród naszej administracji. Wszelkie przejawy złego należy tępić bezwzględnie, a ludzi, którzy zajmując odpowiedzialne stanowiska i myślą jedynie o napchaniu własnych kieszeni, usuwać!

Województwo poznańskie przy celowej i sprawnej gospodarce może nie tylko w wielu dziedzinach zaspokoić potrzeby swej ludności, ale i przyjsć z pomocą innym częściom kraju. Chodzi jedynie o to, aby uniknąć zbyt pochopnych, nieprzemysłanych decyzji, garnących się do pracy obywateli skierowywać do zajęć odpowiadających ich faktycznym kwalifikacjom, opieszających do pracy nakłaniać stojącymi do dyspozycji środkami, a ludzi nieuczciwych bezwzględnie tępić.

Bo tylko praca i to praca uczciwa zapewni nam trwały dobrobyt i umożliwi realizację szczytnych hasel demokracji.

mgr Jan Brzeski

Rząd niemiecki opuścił Berlin

Londyn. — Niemieckie źródła oficjalnie podają, że rząd opuścił Berlin. Również kwatery Gestapo przeniosła się podobno do Konstancji na granicy szwajcarskiej.

Generalicja niemiecka domaga się zakończenia wojny

Londyn. — W tonie niemieckiego głównego dowództwa pogłębia się coraz bardziej ostry konflikt na tle dalszego prowadzenia wojny. Marszałek Kesselring oświadczył Hitlerowi, że jest rzeczą obecnie niemożliwą ustabilizowanie nowego frontu. Trzej wybitni generałowie, między innymi marszałek Model są za natychmiastowym przerwaniem działań wojennych.

Hitler — główny przestępca wojny

Londyn. — Min. Eden przemawiając w Izbie Gmin oświadczył, że Hitler jest jednym z głównych przestępców wojennych. Żołnierz, który by ujął Hitlera może sam zdecydować czy ma go zastrzelić czy przyprowadzić żywego. W dalszym ciągu oświadczył Eden, że Hitler, jako główny przestępca wojenny, zostanie zgodnie z moskiewską deklaracją ukarany wspólnie przez aliantów, skoro tylko zostanie ujęty.

Bohaterowie słowa

Londyn, 3. 4. — Gauleiter Baldur von Schirach wygłosił przez radio wezwanie do mieszkańców Wiednia, aby bronili miasta do ostatniej kropli krwi. Dowódcą wojsk, mających bronić miasta, mianowany został znany generał SS — Z. Dietrich. (Po Greiserze i Kochu — jeszcze jeden „bohater”, który w ostatniej chwili się ulotni. — Red.).

Znów wolni!

Londyn, 3. 4. — Z jednego obozu jeńców, zdobytego przez wojska sprzymierzonych na zachodzie, uwolnionych zostało 2500 żołnierzy i 9 generałów polskich, którzy znajdowali się w niewoli od roku 1939.

Mussolini chory

Londyn. — Wiarogodne źródła włoskie ze Szwajcarii podają, że stan zdrowia Mussoliniego wybitnie się pogorszył. Mussolini ostatnio kilkakrotnie zapadł poważnie na zdrowiu. Najbliższe otoczenie starało się fakty te utrzymać w tajemnicy.

Jugosławia uznała Rząd Tymczasowy w Polsce

Belgrad (TASS). — Dnia 30 marca b. r. odbyło się pod przewodnictwem marszałka Tito posiedzenie Rady Ministrów, na którym powzięto uchwałę o uznaniu Tymczasowego Rządu Polskiego, znajdującego się w Polsce i o nawiązaniu stosunków dyplomatycznych.

Nowy Rząd w Czechosłowacji

Moskwa (Polpress). TASS komunikuje: Prezydent Benes oświadczył, że w najbliższym czasie zostanie utworzony nowy rząd Czechosłowacji.

Argentyna w stanie wojennym z Niemcami

Moskwa. TASS donosi, że rząd argentyński znajduje się w stanie wojny z Niemcami.

150 000 nowych lotników

Londyn. — W Kanadzie wyszkolono 150 000 nowych lotników. Państwa sprzymierzone, zdając sobie sprawę z ważności lotnictwa w tej wojnie, zaczęły szkolić kadry lotnicze już w miesiąc po wypowiedzeniu wojny.

Naloty na Niemcy

Londyn. — 1400 ciężkich bombowców dokonało nalotu na Hamburg, Bremen i Wilhelmshafen. Bombardowany też był w dalszym ciągu Berlin.

Kulisy zbrodni niemieckiej w Katyniu

W Sofii toczył się niedawno wielki proces polityczny, odsłaniający kulisy zbrodni katyńskiej, dokonanej swego czasu przez Niemców. Jak wiadomo, Katyń stał się dla bandy hitlerowskiej punktem wyjścia oszczerczej, prowokacyjnej, nie przebiegającej w środkach kampanii przeciwko Związkowi Radzieckiemu. Berlińscy prowokatorzy zainscenizowali komisję śledczą, składającą się z przedstawicieli państw, wchodzących w skład osi. Komisja ta, narzędzie gestapo, wydała orzeczenie, obwiniające o zbrodnię katyńską władze radzieckie.

Przed sądem w Sofii stanęli reprezentanci Bułgarii w tej potwornej niemieckiej prowokacji. Są nimi docent medycyny sądowej Markow, archimandryci Kozucharow i Nikołow oraz szef propagandy Kocew. Najbardziej charakterystyczne są zeznania d-ra Markowa, który oświadczył, co następuje:

„Czuję się winnym wobec swego narodu, wobec Czerwonej Armii, która mój kraj oswojowała i wobec całego kulturalnego człowieczeństwa. Kiedy premier prof. Filow zaproponował mi wyjazd do Katynia i Winnicy w charakterze delegata bułgarskiego, nie miałem odwagi odmówić, nie miałem odwagi pójść śladami najlepszych synów bułgarskiego narodu i stanąć do walki z faszystowską hydrą.“

Niemcy oświadczyli delegacji bułgarskiej, że akt oskarżenia w sprawie katyńskiej wygotowany został na żądanie „rządu

polskiego“ w Londynie, co okazało się nieprawdą. W prowokacji niemieckiej wzięli udział przedstawiciele Chorwacji, Węgier, Słowacji, Czech, Szwajcarii, Francji, Belgii, Danii, Finlandii i Bułgarii. Każdy delegat miał przy sobie agenta gestapo. Kiedyśmy dojechali pod Katyń, ujrzelśmy olbrzymią zbiorową mogiłę, w której leżało 850 trupów. Oprócz tej mogiły wznosiły się jeszcze inne mniejsze. Dr Markow stwierdza, że trupy miały na sobie odzież, a sznurowadła przy butach były w dobrym stanie.

Po demonstracji trupów, członków delegacji zaprowadzono do muzeum, w którym znajdowały się rozmaite przedmioty, należące do zamordowanych. Następnego dnia przystąpiono do sekcji. Wszyscy lekarze — twierdził dr Makow — uznali, że stan zwłok zaprzeczał twierdzeniom niemieckim na temat roku i miesiąca, w którym masowa zbrodnia miała być dokonana.

Dr. Markow twierdzi na zakończenie, że choć wszyscy lekarze, obecni w Katyniu nie mieli wątpliwości co do tego, że sprawcami zbrodni byli Niemcy, podpisany został przez nich protokół o radzieckich bestialstwach.

Jak wiadomo, w prowokacji niemieckiej nad grobami zamordowanych przez nich oficerów w Katyniu wzięła również udział delegacja z GG. Skład jej dobrze pamiętamy.

Model w potrzasku!

Trzy armie niemieckie w Zagłębiu Ruhry okrążone. — Sprzymierzeni bez przerwy posuwają się naprzód.

Londyn, 3. 4. — Wojska niemieckie rozpoczęły odwrót z Holandii. Na drogach wiodących do Niemiec płynie nieprzerwany potok wojsk i samochodów.

Prasa londyńska podaje, że gen. Montgomery zajmuje ponad 12 500 km² na wschód od Renu. „Klin“ sprzymierzonych posiada 800 km szerokości. Wojska sprzymierzonych nadal posuwają się na północ od Ruhry, zajęły Stadtlon i posunęły się daleko za to miasto.

Jednostki sprzymierzonych połączyły się koło Lippstadt (na wschód od Hamm), w związku z czym zostało okrążone wielkie ugrupowanie wojsk niemieckich, tak zwana grupa B — pod dowództwem Modela, składająca się z trzech armii niemieckich. Likwidacja tego wielkiego ugrupowania, w gęsto zaludnionym rejonie Ruhry oraz w górzystym terenie na

południe od Ruhry, będzie wymagać pewnego czasu, lecz nie powstrzyma dalszego posuwania się wojsk sprzymierzonych w głąb Niemiec.

Wojska sprzymierzonych wkroczyły do Münster i Fuldy oraz dotarły do przedmieść Kassel. Aschaffenburg stoi w płomieniach, lecz pomimo to — Niemcy się bronią.

6-ta dywizja powietrzna przekroczyła Kanał i zbliża się do Osnabrück.

Wojska sprzymierzonych kontynuując natarcie wzdłuż Menu, posunęły się naprzód o 29 km. Na południe od Mannheim sforsowano Ren i przecięto autostradę.

Od chwili wylądowania w Normandii wzięto do niewoli ponad 1 250 000 Niemców.

Wieś obsiewa i parceluje

Akcja siewna jest, obok będącej w stadium realizacji reformy rolnej, głównym zagadnieniem wsi wielkopolskiej w chwili bieżącej. — Jak wiadomo, zasiewy ozime wypadły zadowalająco i w związku z wyjątkowo łagodną zimą straty są minimalne. Zasiew ziół jarych natrafia jednak na poważne trudności. Przede wszystkim brak ogromny inwentarza pociągowego. Ilość koni na skutek działań wojennych jest znikoma. To też do pluga czy brony zaprzagać trzeba jałówek i niskocielne traktory, których pozostało na obszarze województwa około 2 tysiące. Niestety duża część jest uszkodzona brak części zapasowych i warsztatów reperacyjnych. Zdobyciem ropy dla traktorów zajął się osobiście obywatel Wojewoda, który interweniował w tej sprawie u władz centralnych. Jak oblicza się, na przeprowadzenie akcji siewnej potrzeba będzie około 7 tysięcy ton ropy.

W powiatach północnych i południowo-zachodnich odczuwać się daje poza tym brak ludzi do pracy. Wprawdzie w miarę

napływu reemigrantów zza Bugu ubytki ludnościowe będą stopniowo się wyrównywać, tym niemniej mobilizacja sił roboczych jest nieodzowna. Odbudowa się ona drogą organizowania kolumn siewnych, które przetrzuca się tam, gdzie w danej chwili brak rąk do pracy.

Prace nad przeprowadzeniem reformy rolnej postępują szybko naprzód. Codziennie nadchodzą nowe wiadomości z terenów przeznaczonych na rozparcelowanie.

W powiecie kaliskim przeznaczono na parcelację 84 majątki polskie i niemieckie o ogólnej powierzchni 23 000 ha. Ukończono również rejestrację chłopów bezrolnych i małorolnych.

W Obornikach Powiatowa Komisja Parcelacyjna po ukończeniu prac przygotowawczych, przystąpiła dnia 28 marca do podziału ziemi. Jako pierwszy rozparcelowano 400 hektarowy majątek Chrustowo.

Z Nowego Tomyśla donoszą, że na ośmiu majątkach w powiecie zostały wyznaczone komitety folwarczne, a wszyst-

kie poniemieckie gospodarstwa są obsadzone przez tymczasowych zarządców Polaków.

W powiecie wrzesińskim przeprowadzono reformę rolną w 60—80% w następujących majątkach: Badowice, Mostkowo, Marzenin, Grzybowo, Stanisławowo, Bardo, Grzymisławice, Chocisz, Małat, Brzykowo, Kolaczkowo, Krzywa Góra, Budy, Kozubiec i Radłowo.

W toku przeprowadzenia reformy rolnej przystąpiono do parcelacji majątności ziemskich gen. Sosnkowskiego, mieszczących się w powiecie nowotomskim.

Jako pierwszy został rozparcelowany majątek Porązyn. (Parcelacja dwóch dalszych: Sielinka i Drapaka — jest w toku.) Podział majątku przeprowadził Komitet Folwarczny, złożony z miejscowych robotników, przy wydatnej pomocy grupy operacyjnej „Wojska Polskiego“ z por. Wieruszewskim na czele, delegatami PPR, oraz zatrudnionych tam mierników. Zabezpieczono pozostały inwentarz żywy i martwy. Inwentarz ten będzie podzielony między nowych nabywców ziemi. Zabudowania są przeznaczone dla celów Związku Samopomocy Chłopskiej. W pięknie położonym pałacu projektuje się założenie szkoły rolniczej, lub miejsca wypoczynkowego dla mas pracujących.

Obecnie chłopci oczekują z niecierpliwością nadejścia sił pociągowych i ziarna siewnego, gromadzą się po wsi, żywo rozprawiając o podziale ziemi i o korzyściach, płynących z reformy rolnej.

Jeden z nich ob. Duda z przejęciem w głosie zdradza wszystkim swoje plany, dzieląc już w myślach przypadające jemu 5 ha na ziemniaki, zboże i mały sadek owocowy. Cieszy się, że będzie właścicielem ziemi, nie będzie narażony na ciągłe szukania zarobku po okolicznych majątkach i nie będzie żył w niepewności jutra.

Drugi z kolei powstaniec wielkopolski ob. Sternal zapewnia, że nieszczęście — jakim nazywa starość — jest zażegnane, — bo oto dzięki przydziałowi ziemi będzie miał możność dalszego spokojnego bytowania, czego nie dawała w zupełności praca na majątku.

Widmo głodu w Niemczech

Londyn. — Nieodwołalna decyzja Hitlera dalszego prowadzenia wojny — twierdzi korespondent radia brytyjskiego — jest najstraszniejszą od czasów wojny 30-letniej sprawą dla Niemców. Oznacza ona, że w rok po wojnie zginie z głodu tylu Niemców, co w okresie całej wojny.

Administracja sojusznicza w Niemczech uwzględniając stan zapasów żywności w porównaniu ze stanem z poprzedniej wojny ocenia, że Hitler decyzją swoją skazuje na śmierć głodową po 5000 Niemców dziennie. Ocenia się, że obecne zapasy wystarczą na 5 do 6 miesięcy a na zorganizowanie pomocy potrzeba więcej niż 6 miesięcy, ponieważ nie ma możliwości transportowych na terytorium Niemiec. Z dnia na dzień ulegają dalsze fabryki, magazyny i gospodarstwa rolne zniszczeniu działaniami wojennymi. Ponadto pamiętać trzeba, że inne kraje mają pierwszeństwo przed Niemcami w otrzymaniu żywności i pomocy.

Jeszcze o Rundstaedt'cie

Swego czasu informowaliśmy Czytelników naszych, że marszałek Rundstaedt pozbawiony dowództwa, zastąpiony został przez gen. Modela. Od tego czasu zostawał w areszcie domowym. Obecnie nadchodzą z Zurychu wiadomości, że Rundstaedt został przewieziony do więzienia w Wenischhofen i znajduje się tam pod strażą niejakiego Joergena Neumanna, „stróża“ generałów, aresztowanych, a następnie rozstrzelanych na rozkaz Hitlera (jak Fritsche, Reichenau, Kluge i i.).

Zamach na szefa Gestapo w Holandii

Londyn. — Do Londynu nadeszła wiadomość o zamachu dokonanym na życie SS-Obergruppenfuhrera Hansa Rautera, znanego szefa niemieckiej policji i gestapo w okupowanej Holandii. Nie wiadomo czy Rauter wyszedł żywy z zamachu. Holenderscy członkowie ruchu podziemnego zaatakowali przejeżdżającego autem Rautera. Szofer i większość gwardii Rautera została zabita; zaś Rauter sam ciężko ranny.

Wywierając represję za zamach na Rautera, Niemcy rozstrzelali 400 Holendrerów. Wśród rozstrzelanych byli 17-letni chłopcy.

Pierwsze siewy w wolnej odrodzonej Ojczyźnie, wykona prawowity gospodarz ziemi polskiej — chłop polski

Z życia młodzieży studenckiej

W odbudowie miasta Poznania nie pozostała w tyle młodzież studencka. Jeszcze w najlepsze słychać było grzmoty dział, bombardujących cytańdele, a już zebrano się do prac zabezpieczających. Ratowano, co popadło pod rękę. Pozostało jednak nie dużo. Pożoga wojny nie oszczędziła i gmachów uniwersyteckich. Cały szereg kolegiów, z których dumny był Poznańczyk i słuchacz U. P., stanowią dzisiaj żalosną ruinę. Minus, Medicum, Chemicum wymagają gruntownej naprawy. Dawny zamek, w którym siedzibę miało Coll. Maius, zniknie pewnie na zawsze z oczu. Na jego miejscu powstanie nowy, już nasz własny gmach. Pracy więc tutaj będzie aż nadto. A przecież Uniwersytet Poznański według zapowiedzi Ministra Oświaty ma być reprezentacyjną uczelnią na naszych Ziemiach Zachodnich.

W toku prac zabezpieczających okazała się potrzeba nadania wysiłkowi studentów pewnych form organizacyjnych. Pomyślano o dawnym „Bratniaku” i postanowiono go powołać na nowo do życia. Z tego zdali sobie sprawę doskonale studenci i z grona swego wyłonili Tymczasowy Zarząd, w skład którego weszli kol. kol.: Lempka Aleksander — prezes, Teresiński Leon — wiceprezes, Gdynia Jerzy — sekretarz, Kubiak Aleksander — skarbnik i jako członkowie zarządu kol. kol.: Wiśniewska Apolonia, Cybichowska Aleksandra, Klóskowska Ludomira, Andrzejak Antoni, Borkowski Bogusław, Świerczyński Antoni, Kołeci Edmund, Śmielowski Teodor.

Postanowiono podjąć wszystkie agendy dawnej Bratniej Pomocy. W pierwszych krokach pracy napotkano na niebywałe trudności mieszkaniowe i aprowizacyjne. Przede wszystkim pastwą wojny padł cały dorobek dawniejszej organizacji. Piękne pomieszczenia w Nowym Domu Akademickim pozostały marzeniami u starszych studentów. To samo powiedzieć trzeba o Domu Medyków. Dom Studentek zajęto dla administracji uniwersyteckiej, a dom Bratniaka przy ul. Walki Młodych 7 wymaga gruntownego remontu. Trzeba więc wszystko tworzyć od nowa. Rozwiązanie kwestii mieszkaniowej jest zadaniem naprawę palącym. Trzeba nie zapomnieć, że przed wojną było na U. P. ponad 5000 studentów. Dzisiaj należy liczyć się ze zwiększeniem tej cyfry, gdyż przyjąć trzeba będzie część słuchaczy z Wilna, Lwowa i Warszawy. Położenie komplikuje jeszcze więcej fakt zniszczenia przeszło 40% domów w mieście.

Z kwestią znalezienia pomieszczeń łączy się bezpośrednio sprawa umeblowania. I tutaj rzecz ma się analogicznie. Nie ma dosłownie niczego.

Trudności aprowizacyjne trzeba będzie rozwiązać w ramach nowego systemu kartkowego. Ze tutaj trudności piętzące się będą duże, podkreślać nie trzeba. Każdy, kto kiedykolwiek miał do czynienia z kuchniami zbiorowymi, wie o tym zbyt dobrze. Wspomniała kuchnia w N. D. A., mogącą z łatwością wydać dziennie 2000 obiadów, leży w gruzach. Nie ma więc dosłownie niczego, od kotłów począwszy, a na talerzach, łyżkach i bieliznie stołowej skończywszy.

Jednakże te wszystkie trudności przewyższone być muszą. Dlatego też młodzież akademicka apeluje gorąco do wszystkich władz i całego społeczeństwa z prośbą o jak najdalej idącą pomoc.

Uruchomienie

Zakładów Psychiatrycznych

Celem leczenia osób psychicznie chorych przebywających na obszarze Województwa Poznańskiego, a pozostających dotychczas bez opieki zakładowej, uruchomił Poznański Samorząd Wojewódzki na razie następujące zakłady:

- Zakład Psychiatryczny w D z i e k a n c e pod Gniezmem
- Zakład Psychiatryczny w K o ś c i a n i e
- Oddział dla dzieci umysłowo niedorozwiniętych przy Zakładzie Opiekuńczym w P l e s z e w i e (Zakłady Josta Strekera).

Zakład w Kościanie będzie prowadził osobny oddział dla nerwowo chorych.

Umieszczenie umysłowo chorych w powyższych zakładach następuje na podstawie świadectwa lekarza urzędowego oraz zobowiązania do ponoszenia kosztów leczenia.

Zakłady wychowania zapobiegawczego młodzieży nieletniej

Poznański Samorząd Wojewódzki wznowił swoją działalność w zakresie wychowania zapobiegawczego młodzieży nieletniej, moralnie zaniedbanej, organizując na razie zakłady wychowania zapobiegawczego:

- w A n t o n i e w i e, poczta Skoki, pow. Wągrowiec, dla chłopców
- w C e r e k w i c y N o w e j, pow. Jarocin, stacja kolejowa Wojciechowo, dla chłopców,
- w K i e k r z u pod Poznaniem, dla dziewcząt.

Ponieważ działalność sądów grodzkich z terenu Apelacji Poznańskiej w dziedzinie sądów dla nieletnich nie została dotąd podjęta, a zagadnienie pomocy wychowawczej młodzieży zagrożonej pod względem moralnym jest sprawą bardzo palącą, wyżej wymienione zakłady będą tymczasowo przyjmowały w opiekę zakładową młodzież obojga płci, która zostanie przekazana przez właściwe zarządy gminne.

Z życia Wielkopolski

Powiat krotoszyński pracuje w całej pełni

W sali Starostwa Powiatowego w Krotoszynie odbyło się inauguracyjne zebranie Powiatowej Rady Narodowej. Przewodniczącym Rady Narodowej wybrano jednogłośnie ob. Kazimierza Biegańskiego, dyrektora gimnazjum kupieckiego. Starosta Powiatowy zdał obszerny sprawozdanie z dotychczasowej działalności na terenie powiatu.

Dnia 23 stycznia 1945 r. oddziały Armii Radzieckiej wkroczyły do Krotoszyna. Tymczasem już w nocy z 22 na 23 stycznia 1945 r. po opuszczeniu miasta przez wojska niemieckie, podjęła zorganizowana przez obywatela Kazimierza Bardońskiego Tymczasowa Rada Powiatowa swą działalność organizacyjną. Komendę wojskową objął chorąży Władysław Kędzierski, który w krytycznym jeszcze momencie dnia 23 i 24 stycznia udatnym zaskoczeniem wroga nadiągającego z okolic Krotoszyna i Ostrowa, uratował miasto od katastrofy. W obronie miasta poległ ob. ob. śp. Antoni Galecki, Kazimierz Chyba i Antoni Klemczak.

Z ramienia Tymczasowej Rady Powiatowej zajął się zorganizowaniem władz powiatowych ob. Wincenty Bonowski, którego też przedstawiciel Rządu ob. kapitan Stefan Kalinowski na zebraniu obywatelskim w dniu 5 lutego 1945 r. zatwierdził a ob. Józefa Chmielarza mianował zastępcą starosty. Władze Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa dzierży ob. por. Marjan Beck. Komendantem Wojskowym jest major Aleksander Pawłow Siderowicz. Jako Pełnomocnicy Rządu wydelegowani zostali ob. Władysław Ciesielski, jako Pełnomocnik Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów i Ministerstwa Przemysłu, ob. Sta-

nisław Goluch jako Pełnomocnik dla Spraw Wojskowych Świadczeń Rzeczowych, ob. inż. Kazimierz Grabski jako Pełnomocnik Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

W Starostwie działają już sprawnie wszystkie referaty. Powiatowy Urząd Ziemski zorganizował Pełnomocnik Min. Roln. i R. P. inż. Kazimierz Grabski.

Ziemie powiatową o obszarze 10, 46, 56 ha oddaje się w dzierżawę bezrolnym lub małorolnym. Publiczne przetargi są już rozpisanym.

Uruchomiono kolejkę powiatową Krotoszyn—Pleszew, która z uwagi na nikłe zapasy węgla i ropy kursuje na razie dwa razy tygodniowo.

Szpital powiatowy w Koźminie został ponownie uruchomiony pod kierownictwem chirurga ob. Dr Blecherta.

Dalej powołano do życia Komunalną Kasę Oszczędności powiatu krotoszyńskiego pod kierownictwem ob. Józefa Nogaja. Zorganizowano również oddziały tejże Kasy w Koźminie, Kobylinie, Pogorzeli, Zdunach i Dobrzycy.

Natychmiast po oswobodzeniu zorganizowano służbę drogową pod kierownictwem budowniczego powiatowego ob. Wojciecha Nawrota i poszczególne odcinki drogowe obsadzono stałymi drogomistrzami i drożnikami.

Przy odwołaniu zniszczyli Niemcy most w Koźminie nad Orlą i most w Smoszewie. Odbudowanie mostu w Koźminie już ukończono, obecnie wykańcza się odbudowę mostu w Smoszewie. Dalsze szczegóły z zorganizowanego życia w pow. krotoszyńskim podamy w następnych numerach naszego pisma.

Słuszne wnioski P. Z. Z. w powiecie czarnkowskim

Czarnków. W Czarnkowie odbyło się zebranie organizacyjne Polskiego Związku Zachodniego. Przewodniczący zebrania aptekarz Klera wezwał obecnych do uczczenia pamięci poległych żołnierzy Wojska Polskiego oraz Armii Czerwonej jak również Polaków zamordowanych przez zbirów krzyżackich. Po jednogłównym milczeniu odśpiewano „Rotę”. Z kolei Stanisław Ciepluch zobrazował w krótkim zarysie dzieje nieustannych walk Słowian zwłaszcza narodu polskiego z zachłannością Niemców. Następnie stwierdził, że na narodzie polskim ciąży w chwili obecnej nietylko zadanie, by wspólnie z wielkimi sojusznikami rozgromić ostatecznie potęgę Krzyżaków, ale i obowiązek wyzyskania zwycięstwa. Dla tego współdziałać musimy z Tymczasowym Rządem Rzeczypospolitej w jego dążeniach by granica zachodnia naszego państwa została wytyczona na zachód do Odry i Nisy Łużyckiej a nadto Polsce przyznano protektorat nad ziemiami położonymi między Odrą a Łabą, zamieszkałymi dawniej przez Słowian. Po szczegółowym omówieniu zadań Polskiego Związku Zachodniego przedstawiono w zarysie sprawę organizacji tego zrzeszenia. Tymczasowy zarząd Polskiego Związku Zachodniego w Czarnkowie tworzą obywatele: Ciepluch Stanisław — przewodniczący, mgr Jan Nep. Klera — zastępca przewodniczącego, Skapski Ignacy — sekretarz, Ciepluch Kazimierz — zastępca sekretarza, Krajewski Wacław — skarbnik, Pieske Franciszek —

zastępca skarbnika, oraz Skrzypiński Jan, Aljży Ratajczak, Cześnik Sylwester i Bielazik Walenty — ławnicy.

Z zarządzeniem współpracować będzie kilka komisji.

W związku z powyższym zebraniem dowiadujemy się, że placówka Polskiego Związku Zachodniego w Czarnkowie przystąpiła już do zorganizowania kół P. Z. Z. na terenie powiatu czarnkowskiego oraz, że wystosowano odpowiednie petycje do obywatela Wojewody Poznańskiego, obywatela Kuratora Okręgu Szkolnego Poznańskiego i obywatela Prezesa Dyrekcji Kolejowej Poznańskiej Kolei Państwowych w sprawie przyłączenia „Netzkreis” do macierzystego powiatu czarnkowskiego, w sprawie Państwowego Liceum i Gimnazjum w Czarnkowie, w sprawie wznowienia komunikacji osobowej na szlakach kolejowych Czarnków—Inowrocław i Drawski Młyn—Ujście—Piła.

Polski Związek Zachodni w Czarnkowie zamierza również zająć się wyjednaniami pomocy na usunięcie szkód i odbudowę miasta, wykończeniem hali gimnastycznej, utworzeniem ochronek, kursów dokształcających, kursów gimnazjalnych i licealnych, biblioteki publicznej itd.

Oficjalną część zebrania zamknął przewodniczący, ob. Klera, wznosząc trzykrotny okrzyk na cześć Rzeczypospolitej Polskiej i Związku Radzieckiego, po czym odśpiewano Hymn Narodowy.

Z terenu prac

Polskiego Związku Zachodniego

Krotoszyn. Dnia 25 marca odbyło się w Krotoszynie zebranie organizacyjne Polskiego Związku Zachodniego na powiat krotoszyński. Zebranie zgłosił ob. red. Ciesielski, powołując na przewodniczącego wicestarostę ob. Chmielarza.

Ob. red. Ciesielski wygłosił referat o zadaniach i celach Polskiego Związku Zachodniego. Drugi referat p. t. „Życie gospodarcze na ziemiach zachodnich” wygłosił ob. prof. Marian Kusza. Prezesem Związku został wybrany ob. Rogowski, wiceprezesem ob. mec. Wawrzyniak, sekretarzem ob. Jarczyński, skarbnikiem ob. Szych — junior.

W wolnych wnioskach zabrali głos: red. Ciesielski, dyr. Biegański oraz Rogowski. Na zakończenie odśpiewano „Rotę”.

Organizacja pracowników umysłowych

Sroda. Na zebraniu organizacyjnym Związku Zawodowego Pracowników Umysłowych w Srodzie, pod przewodnictwem ob. Trawińskiego, wybrano zarząd Związku oraz delegata do Powiatowej Rady Narodowej.

Wybór ten należało przeprowadzić jak najprędzej, gdyż do Powiatowej Rady Narodowej weszli już przedstawiciele stronnictw politycznych i związków zawodowych. Związek Zawodowy Pracowników Umysłowych nie był w Radzie dotychczas reprezentowany.

Wieś wielkopolska otwiera świetlice

Jarocin (Polpress). W Wojciechowie, gmina Jaraczew — dokonano otwarcia pierwszej na terenie powiatu jarocińskiego świetlicy. Do licznie zebranych obywateli wsi z komendantami wojennymi gminy i powiatu, wójtom oraz przedstawicielami partii przemówił kierownik Powiatowego Wydziału Informacji i Propagandy w Jarocinie, charakteryzując walkę z najeźdźcą germańskim oraz rolę chłopca w nowej Polsce.

Nastąpiło przemówienie komendanta wojennego oraz referat miejscowego kierownika szkoły.

Miłą niespodzianką stanowiły występy młodzieży szkolnej.

Przyjaźń polsko-radziecka w Jarocinie

Jarocin (Polpress). W dniu 19 bm. odbyło się w Jarocinie zebranie konstytucyjne Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Do licznie zebranego obywatelstwa miasta przemawiali obywatele: Grajkowski i Bigos oraz komendanci wojenni wojsk radzieckich, podkreślając konieczność współzycia narodów słowiańskich ze Związkami Radzieckimi w celu ugruntowania ich niezależności i potęgi. W wyniku wyborów prezesem Towarzystwa został ob. Rejkowski, a I-szym jego zastępcą, występującym z ramienia Armii Czerwonej kpt. Michalczenko.

Z kulturalnego życia Kalisza

Urząd Wojewódzki w Poznaniu utworzył w Kaliszu Referat Powiatowego Wydziału Kultury i Sztuki, który objął obywatel Czesław Matuszewski z Poznania.

Jednym z najpilniejszych zadań referatu będzie przede wszystkim odbudowa gmachu Teatru Miejskiego. Władze okupacyjne najzupełniej niepotrzebnie rozpoczęły przebudowę wnętrza miejscowego teatru. Jeden z najpiękniejszych pod względem architektonicznym budynek teatralny w Polsce jest w stanie opłakanym. Widownia pokryta rusztowaniem, łozę, balkon i kuluary są zupełnie zdemontowane i potrzebować będą długotrwałego remontu.

W obecnym czasie kuratorem teatru został obywatel Czesław Matuszewski. Na stanowiska organizatorów teatru powołano: jako kierownika artystycznego — obywatela J. Tylczyńskiego, jako kierownika administracyjnego obywatela A. Koszewskiego. Zespół teatru kaliskiego składać się będzie z zawodowych sił aktorskich z Krakowa, Łodzi, Warszawy i Poznania.

Aż do wykończenia remontów w gmachu teatru przedstawienia będą się odbywać w sali Stowarzyszenia Rzemieślników.

O zwrot mienia Ubezpieczalni Społecznej

W roku 1940 władze okupacyjne zlikwidowały Zakład Przyrodolecniczy Ubezpieczalni Społecznej w Poznaniu przy ul. Pocztowej 8, obwody lecznicze, gabinety dentystyczne oraz aptekę. Drogie aparaty elektro-medyczne, urządzenia lekarskie, dentystyczne i apteczne rozdane zostały między lekarzy i dentystów niemieckich. Część urządzeń, aparatów i sprzętu przeszła obecnie do gabinetów polskich lekarzy i osób prywatnych.

Zwrot tych przedmiotów umożliwi Ubezpieczalni Społecznej uruchomienie Zakładu Przyrodolecniczego, gabinetów dentystycznych i innych komórek służących dobru społecznemu. Już w niedługim czasie delegaci Izby Lekarskiej uprawnieni zostaną do sprawdzania urządzeń gabinetów lekarskich i ewentualnego wyeliminowania przedmiotów stanowiących własność społeczną.

Koncert dla młodzieży

Sroda. W niedzielę ub. tutejszy Wydział Informacji i Propagandy urządził koncert dla młodzieży miasta Srody. Przedstawiciel Wydziału ob. Jan Lis witając obecnych zaznaczył między innymi: nie tylko szkoła może młodzieży naszej w niwelowaniu luk i braków, jakie zostawiła po sobie okupacja niemiecka, ale i Wydział Propagandy. Zorganizowane staraniem tegoż Wydziału Przysposobienie Kulturalne, będzie się zajmowało urządzaniem koncertów, na których młodzież pozna zdobycze kultury polskiej i obcej. Utwory kompozytorów polskich i rosyjskich, odegrane przez orkiestrę Wydziału pod batutą kapelmistrza ob. Rylla, oraz młodzi deklamatorzy, członkowie ZWM, byli gorąco przez uczestników oklaskiwani.

Żywe zainteresowanie chłopów reformą rolą w Wielkopolsce

Jarocin (Polpress). Ostatnio odbyły się w 15-tu punktach powiatu jarocińskiego zebrania obywatelskie, zwołane z inicjatywy Powiatowego Wydziału Informacji i Propagandy. Prelegenci omówili konieczność dokonania zasiewów i jak najszybszego wyzyskania każdej piędy ziemi, oraz sprawę świadczeń rzeczowych na rzecz wojska i ludności cywilnej; wreszcie kwestię reformy rolnej oraz jej znaczenia. Cechą charakterystyczną wszystkich zebrań był liczny udział i żywe zainteresowanie chłopów poruszonymi zagadnieniami w zebraniu, o czym świadczyła dyskusja, z której jasno wynikało, że chłop polski czekał lata na reformę

Sklepy muszą być otwarte

Od zakończenia działań wojennych na naszym terenie upłynął już dość długi okres czasu, a życie gospodarcze nie ruszyło dotąd z miejsca. Czas, by kupiectwo wielkopolskie obudziło się wreszcie do nowego życia i wykazało większą niż dotychczas inicjatywę w tym kierunku.

- W związku z tym zarządzam:
1. Kupcy branży włókienniczej i skórzaney, którzy posiadają zapasy artykułów skórzanych i towarów włókienniczych, a którzy nie sporządzili jeszcze remanentu posiadanych towarów, winni przy współudziale delegata Wojewódzkiego Wydziału Aproprowiacji i Handlu i delegatów Starostw względnie Magistratu uczynić to w terminie najpóźniej do dnia 10 kwietnia br.
 2. Wszyscy kupcy, którzy otrzymali tymczasowe zezwolenie na otwarcie sklepów, winni potraktować swoje sklepy jako warsztat pracy, doprowadzić je do porządku i niezwłocznie przystąpić do ich uruchomienia i to w terminie do dnia 15 kwietnia br.
 3. Niezastosowanie się do powyższego pociągnie za sobą utratę przydziału sklepu na rzecz czynników, które wykażą większą inicjatywę i energię gospodarczą.
 4. W wypadkach stwierdzenia szczególnie złego niedbalstwa lub opieszałości, będzie to uważane jako sabotaż gospodarczy, a winni zostaną przekazani władzom sądowym.

Urząd Wojewódzki Poznański
Wydział Aproprowiacji i Handlu
Naczelnik Wydziału: (—) mgr M. Nowicki

Komunikacja autobusowa uruchamia Dyrekcja Poczty

Dyrekcja Okręgu Poczty i Telegrafów w Poznaniu z dniem 3 kwietnia br. uruchamia połączenia autobusowe dla przewozu poczty oraz ludności cywilnej jak następuje:

T r a s a I. Poznań 2 — Swarzędz — Września — Strzałkowo — Słupca — Konin — Koło — Kutno i z powrotem — odjazd z przed Up. Poznań 2 o godz. 7-mej.

T r a s a II. Poznań 2 — Swadzim — Tarnowo Podgórne — Grzebieńsko — Duszniki — Lwówek — Nowy Tomysł — i z powrotem — odjazd z przed Up. Poznań 2 o godz. 7-mej.

T r a s a III. Ostrów Wlkp. — Sieroszewice — Ołobok — Wielowieś — Klasztorna — Grabów n/Pr. — Mikstat — Strzyżew k. Ostrowa — Ostrów Wlkp.

T r a s a IV. Turek — Władysławów — Konin — Rychwał — Tuliszków — Grzymiszew — Turek.

T r a s a V. Kalisz — Dobra — Turek — Zbiersk — Kalisz.

Oplata wynosi 1 zł za kilometr.

Nowa taryfa kolejowa

Dyrekcja Okręgu Kolei Państwowych w Poznaniu komunikuje:

Z dniem 1 kwietnia 1945 obowiązuje nowa tabela opłat za przewóz osób i towarów. Równocześnie wprowadza się ulgowe przejazdy za miesięcznymi biletami odcinkowymi, robotniczymi, urzędniczymi oraz młodzieży szkolnej. Warunki na jakich nabywa się te bilety ogłoszone są w kasach biletowych.

Celem udogodnienia sprzedaży biletów na stacji Poznań uruchomiono kasy biletowe w ekspedycji pospiesznej przy ul. Składowej. Kasy te będą sprzedawały bilety tylko na dzień następny (przedsprzedaż).

Kasy będą czynne od godz. 10 do godz. 20-tej (czas wschodnio-europejski).

Bilety na dzień bieżący sprzedają kasy biletowe na dworcu zachodnim.

Co każdy o przydziale ruchomości domowych wiedzieć powinien?

Wskutek działań wojennych powstały wśród mieszkańców st. m. Poznania niejednokrotnie szczyby w ruchomościach domowych. W celu zorganizowania pomocy przy uzupełnieniu urządzeń domowych, a zwłaszcza mebli u pogorzalców, zbombardowanych i repatriantów, utworzone na polecenie Prezydenta Miasta w Zarządzie Miejskim specjalny Oddział Ruchomości, mający swoją siedzibę przy ul. Grotgiera nr 15. W tymże Oddziale składać trzeba wnioski o przydział brakujących ruchomości, przy czym należy się kierować następującymi zasadami:

1. Wnioski o przydział mebli poniemieckich, winny być spisane wyłącznie na przeznaczonych do tego blankietach, które wydaje Oddział Ruchomości. Podania indywidualne nie będą rozpatrywane.
2. Po dokładnym wypełnieniu wniosków, należy je zaopatrzyć podpisami petentów oraz 2 co najmniej bezinteresownych świadków, którzy mają potwierdzić wiarygodność zapodań petentów.
3. Wnioski te winny następnie być przedkładane Delegatom Mieszkaniowym, działającym w rejonach zamieszkania petentów, do zaopiniowania. Adresy tych Delegatów wskaże każdorazowo Oddział Ruchomości lub Dzielnicy Urząd Mieszkaniowy.

4. Wnioski w ten sposób skompletowane rozpatrywane będą w Oddziale Ruchomości przez powołany do tego organ publiczny, w którego skład wchodzi przedstawiciel społeczności.

5. Wnioski o przydział fortepianów i przedmiotów o wartości artystycznej, muszą być poparte przez Wydział Kultury i Sztuki przy Urzędzie Wojewódzkim, ul. Marsz. Focha 92.

6. Na przydzielone ruchomości poniemieckie, Oddział Ruchomości wystawia petentom zaświadczenia o tymczasowym przekazaniu tychże do użytku, aż do czasu ostatecznego ich przyznania. Na mocy tych zaświadczeń powinien nastąpić odbiór ruchomości taborem z Głównego Magazynu, znajdującego się w byłej Hali Maszyn przy Wieży Górnośląskiej, za pokwitowaniem tamże wystawianym.

7. W interesie ogółu społeczeństwa i sprawnego rozpatrywania wniosków podawać należy w zapotrzebowaniach tylko przedmioty, które są niezbędne do gospodarstwa domowego.

8. Wnioski o przydział odzieży, bielizny itp. należą do kompetencji Komitetu Opieki Społecznej.

Delegaci Mieszkaniowi oraz wysłannicy Oddziału Ruchomości są organami kontrol-

Związek Walki Młodych realizuje hasło odbudowy!

Młodzież poznańska przystępuje do sprzątnięcia gruzów z ul. Walki Młodych i współzawodniczy w osiągnięciu pierwszego miliona cegieł do odbudowy miasta. Inicjatywa rozpoczęcia prac jest wynikiem spontanicznej rezolucji 10 000 młodych, zrzeszonych w Związku Walki Młodych i w Związku Harcerstwa Polskiego. W szlachetnym współzawodnictwie staną wszystkie dzielnice miasta Poznania według następującego kalendarza:

Jeżyce wzywają na środę, 4 bm., godz. 16—18 — Związek Walki Młodych i Związek Harcerstwa Polskiego Śródmieście;

Śródmieście wzywa na czwartek, 5 bm., godz. 16—18 — Związek Walki Młodych i Związek Harcerstwa Polskiego Śródko-Antoninek, Poznań Wschód — Osiedle Warszawskie;

Śródko — Antoninek — Poznań Wschód — Osiedle Warszawskie wzywają na piątek, 6 bm., godz. 16—18 — Związek Walki Młodych i Związek Harcerstwa Polskiego Wilda;

Wilda wzywa na sobotę, 7 bm., godz. 16—18 Związek Walki Młodych i Związek Harcerstwa Polskiego Dębica — Staroleka;

Dębica — Staroleka wzywa na poniedziałek, 9 bm., godz. 16—18 — Związek Walki Młodych i Związek Harcerstwa Polskiego Sołacz — Winiary — Naramowice;

Sołacz — Winiary — Naramowice wzywają na wtorek, 10. bm. godz. 16—18 — Związek Walki Młodych i Związek Harcerstwa Polskiego Łazarz — Górczyn;

Łazarz — Górczyn wzywają na środę, 11 bm., godz. 16—18 — Związek Walki Młodych i Związek Harcerstwa Polskiego Żabikowo — Junikowo — Luboń — Lasek;

Żabikowo — Junikowo — Luboń — Lasek wzywają na czwartek, 12 bm., godz. 16—18 Związek Walki Młodych Zarząd Wojewódzki, Zarząd Powiatowy, Zarząd Dzielnicy, Instruktorów, Komendę Haragwi, Harcistrzów, Hufców i Drużynowych;

Zarządy Związku Walki Młodych i Komendy Związku Harcerstwa Polskiego wzywają na piątek, 13 bm., godz. 16—18 — wszystkich sportowców drużyn piłkarskich Związku Walki Młodych;

Wszyscy sportowcy drużyn piłkarskich Związku Walki Młodych wzywają na sobotę, 14 bm., godz. 16—18 — k o g o ?

Konkurs

Kto będzie pracował dnia 14 bm. przy uprzątnięciu gruzów? Kto zgodnie? W sobotę będą pracowały trzy różne sekcje sportowe.

Biorący udział w konkursie są zobowiązani w terminie do dnia 10 bm. godz. 12-tej nadsyłać rozwiązania w zamkniętej kopercie z napisem: „Konkurs“ do Wojewódzkiego Zarządu ZWM, aleje Armii Czerwonej 1. Za najtrafniejsze rozwiązanie wyznacza Związek Walki Młodych piękną nagrodę. Udział w konkursie mogą brać wszyscy obywatele.

ny i mają prawo do przeprowadzania lustracji mieszkań, dokonywania spisów mebli i nakładania na nie aresztu o ile chodzi o poniemieckie meble, bezpańskie lub posiadane w nadmiernej ilości. W tych wypadkach wspomniani wypisują areszt na formularzu Oddziału Ruchomości i wywieżdzą go w danym mieszkaniu, oddając równocześnie raport o swej czynności w Oddziale Ruchomości. Od dokonanego aresztu przysługuje zainteresowanym osobom odwołanie, które w terminie 3-dniowym złożone być winno w Oddziale Ruchomości. Po bezskutecznym upływie tego terminu zarządzona zostanie natychmiast zwózka aresztom obłożonych ruchomości do Głównego Magazynu.

Niezależnie od powyższego, Oddział Ruchomości przeprowadzi w najbliższym czasie na terenie miasta skoordynowaną akcję, mającą na celu ustalenie całokształtu posiadania ruchomości wśród wszystkich mieszkańców, drogą zażądania spisów wszelkiego mienia własnego i poniemieckiego, pozostającego w użytku obywateli.

Spisy sporządzane będą na specjalnych formularzach, z których odróżnia się dwa rodzaje, a mianowicie: 1. dla mienia stanowiącego własność obywateli, pt. „Deklaracja ruchomości własnych“, 2. dla mienia pochodzącego ze źródeł poniemieckich, pt. „Deklaracja ruchomości poniemieckich“. Deklaracje przekazane będą za pośrednictwem Delegatów Mieszkaniowych administratorom domów, a ci ostatni dostarczą je po 1 egzemplarzu głowom rodzin według ksiąg meldunkowych. Po rozpatrzeniu deklaracji i przyznaniu ruchomości poniemieckich, nastąpi przywłaszczenie tychże osobom aktem prawnym, z równoczesnym zobowiązaniem petenta do zapłaty równowartości podług oszacowania. Do tego czasu, obywatele posiadający ruchomości poniemieckie są tylko ich użytkownikami, odpowiedzialnymi za ich całość wobec Skarbu Państwa. Zapłata równowartości nastąpi w Urzędach Skarbowych.

Rejestracja zameldowanych na terenie innych R. K. U.

Rejonowa Komenda Uzpełnień Poznań-Miasto zawiadamia, że wszyscy oficerowie, podoficerowie i szeregowi, którzy przybyli do Poznania na stały pobyt a byli rejestrowani na terenie innych R. K. U. i dotychczas nie zameldowali się w tutejszym R. K. U. — winni bezzwłocznie zgłosić się w R. K. U. Poznań-Miasto wraz z zaświadczeniem o rejestracji.

Rejonowy Komendant Uzpełnień
(—) M i k r z y Ń s k i, kpt.

Kolejowy Klub Sportowy przy pracy

Po prawie 6-letniej przerwie kolejarze-sportowcy przystąpili znowu o chęć do pracy. Utworzono „Kolejowy Klub Sportowy Poznań“, do którego zgłosiło już swe przystąpienie wielu zawodników, a między nimi i nasi zolowii zawodnicy, znani nie tylko na boiskach w Polsce, ale także i zagranicą, gdzie rozslawiali imię sportu polskiego.

Pilkarze rozpoczynają pod kierownictwem znanego na naszych boiskach ob. Fr. Bródki swe normalne treningi i przygotowują się do pierwszych spotkań.

Poza sekcją piłki nożnej, koszykówki i siatkówki utworzono także i sekcję lekkoatletyczną oraz tenisa stołowego.

Zarząd klubu jest następujący: ob. ob. mgr Chrobak — prezes; Krzyżanowski — I. wiceprezes i kier. sekcji gier sportowych; Lang — II. wiceprezes; Jachczyk — sekretarz; Leitgeber — zast. sekretarza i bramkarz; Krzyżaniak — skarbnik; Bródka — kier. sekcji piłki nożnej; Dębicki — kier. sekcji lekkoatletycznej; Schulte-Noelle — kier. sekcji tenisa stołowego.

Zgłoszona członków przyjmuje sekretariat klubu przy ul. Wierzbiciejce 45, I. p., lokal Z. Z. K., oraz ob. Jachczyk, ul. Kolejowa 4, pokój 12, w godzinach od 15-tej do 16.30.

Treningi piłki nożnej odbywają się w wtorki i piątki od godz. 16-tej na boisku Kolejowego Klubu Sportowego na Dębca.

Równocześnie Zarząd Klubu apeluje do wszystkich Sportowców, a zwłaszcza członków był. K. P. W., posiadających jakikolwiek sprzęt sportowy, aby zechcieli oddać go do dyspozycji Kolejowego Klubu Sportowego.

KOMUNIKATY

— Związek Zawodowy Przemysłu Spożywczego. Zebranie zarządów branży spożywczej wzgl. komitetów zakładowych oraz zarządów ekspedycji spożywczej kobiet dnia 5. 4. br. o godz. 14-tej przy ul. Bukowskiej 20.

— Miejski Urząd Zaopatrzenia donosi, że nowe karty żywnościowe dla zakładów pracy wydawane będą już od wtorku, 3 bm. od godz. 9-tej rano w Oddziale Kart Żywnościowych przy ul. Sierociej 10, począwszy od litery A do D.

— W związku z rozwiązaniem cehów wymagany jest, by listy pracownikom oraz karty żywnościowe potwierdzali pracodawca i administrator domu.

Ogłoszenia przyjmują wyłącznie:
Administracja ul. Bukowska 3

OGŁOSZENIA DROBNE

Cena ogłoszeń: słowo tłustym
drukem 1 zł, każde dalsze 50 gr

Nasiona polne, ogrodowe i kwiatowe już to nabycia w składzie nasion: Aleksander Szyfter, Poznań, ul. Wielka 11. (127)

Kupię wszelkie materiały fotograficzne. aparat do zdjęć w atelier i statyw stolikowy. — Wyspiańskiego 22, m. 8, godz. 16—18. (35)

Kupię trzewiki męskie nr 42, nowe lub używane oraz encyklopedię „Świat i życie“. — Wyspiańskiego 22, m. 8, godz. 16—18. (36)

Krawiecka maszyna oraz żelazko elektryczne względnie urządzenie warsztatu. Oferty nr 9. (110)

Sypialnię w dobrym stanie kupię natychmiast. Oferty nr 10. (111)

Wózek dwu- lub cztero-kołowy kupię piekarnia ul. Mokra 1. (106)

Płyty gramofonowe koncertowe, taneczne dobrze utrzymane kupię. Oferty nr 9. (124)

Konie niezdołne do pracy kupuję na rzecz. Gałkowski, Zamkowa 7. (18)

Sklepu poszukuje przy ruchliwej ulicy za wynagrodzeniem. Zgłoszenia ul. Świetlana 11, m. 2 od godz. 12 do 16. (92)

Poznańska fabryka wyrobów drzewnych, ul. Naramowicka 47, wykonuje stolarskie naprawy w budynkach okien, drzwi, mebli, urządzeń biurowych. — Architekt Czesław Leitgeber. (89)

„WIEPOFANA“, ul. Dąbrowskiego 81, czynna. Remont maszyn, odlew żeliwne. (59)

Spalony karuzel. — Uczciwych rodziców, których dzieci przyniosły do domu siedzenia z łańcuchami proszę bardzo o zwrot. Górna Wilda 108. (84)

Przyjmę ucni do nauki malarstwa. Zgłoszenia ul. Rybaka 20a, m. 2. (128)

Ogrodnik — pomocnik potrzebny. Celler, ogrodnictwo. Żabikowo, Traugutta 3. (120)

Maszynistka — korespondentka poszukuje za jejia przed południem. Oferty pod nr 16. (119)

Dwóch fryzjerów może się zgłosić. M. Focha 101—8. (118)

5 piekarzy i piecowy potrzebni zaraz. Piekarnia ul. Mokra 1. (104)

Wagi uchyłne automatyczne „Rapido“, „Tacho“, „Toledo“ i inne — montaż, naprawy, przebudowy i obsługa przeprowadza J. Figiński, Poznań, Fredry 1. (52)

Księgowość, bilanse, obliczenia i zeznania podatkowe, organizacje, nadzór księgowości wykonuje dla przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych i rzemieślniczych wszystkich branż Biuro Powiernicze-rewizyjne F. Beczkowicz, Półwiejska 4. (44)

Wdowa po rolniku, lat 50, zdrowa, energiczna — poszukuje posady do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa na wsi. — Rutyna, hodowla drobiu, trzody chlewnej, ogród, kuchnia. Szamarzewskiego 36/8. (77)

Wykonujemy wszelkiego rodzaju transporty Państwowe Przedsiębiorstwo Transportowe Poznań, ul. Składowa 11. (2)

Wielkopolska Hurtownia Warzyw w Poznaniu, ul. Wyspiańskiego 16, poszukuje jeszcze kilku dzielnych i rzutkich przedstawicieli-agentów w poszczególnych powiatach w celu zakupu warzyw. (90)

Kupiec posiadający środki obrotowe poszukuje sklepu lub innego przedsiębiorstwa. Branża obojętna — spółka niewykluczona. Pośrednictwo wynagrodzone. Oferty pod nr 12. (126)

W zakładach lotnicz. „Arado“ w miejscowości Anklam, Bernsbach, Braunschweig, — Bremen, Brandenburg, Dresden, Hannover, Paris, Prag, Rathenow, Wiener-Neustadt, ostatnio zaś w „Gemeinschaftsfla, er Heidefeld-Berlin przebywał przymusowo na pracach syn nasz Aleksander Leonard, urodzony w Poznaniu, dnia 3. 10. 1922. Wiadomości: Julianostwo Leonard, Poznań, ulica Stablewskiego 1, m. 5. (125)

Zgubiłem plecak ul. Półwiejska, róg Długiej. Znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Bogacki, Długa 10, m. 11. (11)

Zamienię sportkę na wózek dziecięcy. Wali-górska, Działyńskich 7, m. 15, parter. (97)

1—2 pokoi na biuro — próżne lub częściowo umeblowane — poszukuje budowniczy. Oferty pod nr 17. (123)